
Obsah

Seznam zkratek	9
Úvod	11
1 K dějinám lékařství v antickém starověku	15
1.1 Lékařství v Řecku	16
1.2 Lékařství v Alexandrii	19
1.3 Lékařství v Římě	20
2 Zmínky o lékařství v latinských spisech	27
2.1 Období římské republiky	27
2.1.1 Marcus Tullius Cicero	27
2.1.2 Vitruvius Pollio	33
2.2 Období římského císařství	34
2.2.1 Aulus Cornelius Celsus	34
2.2.2 Scribonius Largus	34
2.2.3 Gaius Plinius Secundus a jeho <i>Naturalis historia</i>	36
2.2.4 Aulus Gellius a jeho <i>Noctes Atticae</i>	39
2.3 Období pozdního starověku	42
2.3.1 Pseudo-Apuleius	43
2.3.2 Pseudo-Musa	44
2.3.3 <i>Anonymi de taxone liber</i> a Sextus Placitus	45
2.3.4 Lékařské texty severní Afriky	47
2.3.5 Marcellus Empiricus	49
3 Osobnost a dílo Aul Cornelia Celsa	51
3.1 Autobiografie Aul Cornelia Celsa	51
3.2 Aulus Cornelius Celsus jako encyklopedista	51
3.3 Spis <i>De medicina</i>	53
3.4 Spis <i>De medicina</i> v překladech a odborné literatuře	59

4	Dějiny lékařství v Předmluvě spisu <i>De medicina</i>	61
4.1	Počátky řeckého lékařství	61
4.2	Vztah Aul Cornelia Celsa k lékařským školám	63
4.2.1	Škola racionalistická	63
4.2.2	Škola empirická	66
4.2.3	Škola metodická	69
4.2.4	Aulus Cornelius Celsus ve střetu lékařských škol	70
5	Živospráva	79
5.1	Základní principy živosprávy v díle Aul Cornelia Celsa	79
5.1.1	Strava	80
5.1.2	Péče o tělo	82
5.1.3	Práce a odpočinek	83
5.1.4	Životní prostředí	84
5.1.5	Další faktory	85
5.2	Prameny a zdroje pojetí živosprávy Aul Cornelia Celsa	87
5.3	Reflexe filozofického myšlení starověku v Celsově díle	91
5.3.1	Teorie rovnováhy	92
5.3.2	Míra a uměřenost	92
5.4	Živospráva Aul Cornelia Celsa a živospráva dnes	95
6	Hydroterapie	97
6.1	Voda jako nepostradatelná součást života člověka	97
6.2	Voda jako součást terapie	98
6.2.1	Vnitřní použití vody	99
6.2.2	Vnější použití vody	102
6.3	Dějiny hydroterapie	107
7	Latinská lékařská terminologie	113
7.1	Definice termínu	113
7.2	Způsoby tvoření termínů	115
8	Sémantická terminologizace	119
8.1	Zpřesňování (specifikace) slov z běžně sdělovacího jazyka	119
8.2	Přenášení významu	121
8.2.1	Metafory	123
8.2.2	Metonymie	127
9	Přejímání slov z cizích jazyků	129
9.1	Výpůjčky	132
9.1.1	Lexémy neadaptované	133
9.1.2	Lexémy adaptované	133

9.2	Kalky	134
9.2.1	Kalky sémantické	136
9.2.2	Kalky slovotvorné	137
9.2.3	Pseudokalky	137
9.3	Parafráze	138
9.3.1	Jmenné fráze	138
9.3.2	Popisné fráze	139
10	Kolokační termíny	141
10.1	Kolokační termíny	141
10.1.1	Kolokační termíny založené na determinačním vztahu	143
10.1.2	Kolokační termíny založené na koordinačním vztahu	146
10.2	Eponyma	148
10.2.1	Vlastní jména (<i>propria</i>) v eponymech	149
10.2.2	Typy kolokací	150
11	Charakteristické rysy starověké latinské lékařské terminologie	153
12	Porovnání starověké latinské lékařské terminologie a lékařské terminologie současné	161
12.1	Metafory a metonymie	161
12.2	Výpůjčky a kalky	163
12.3	Kolokační termíny	166
13	Recepce díla Aula Cornelia Celsa v antice, středověku a novověku	169
13.1	Recepce díla Aula Cornelia Celsa v antice	169
13.2	Recepce díla Aula Cornelia Celsa ve středověku	171
13.3	Recepce díla Aula Cornelia Celsa v novověku	171
14	Závěr	175
	Summary	181
	Seznam použité literatury	187
	Bibliografická poznámka	197
	Obrazová dokumentace	199
	Index citovaných míst – Index locorum	201
	Jmenný rejstřík – Index nominum	205